

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 83/2016

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Β΄ Τμήμα)**

Συνεδρίαση της 4ης Απριλίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Θεόδωρος Ψυχογιός, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Δημήτριος Χανής, Αλέξανδρος Ροϊλός, Χριστίνα Διβάνη, Διονύσιος Χειμώνας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Διονύσιος Χειμώνας, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΕΛΒ1156993/ΕΞ2015/3-12-2015 έγγραφο Υπουργείου Οικονομικών (Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων/ Γενική Δ/ση Φορολογικής Διοίκησης/Δ/ση Ελέγχων-Τμήμα Β').

Ερώτημα: 1. α) *Αν η Δ.Ο.Υ., που διενήργησε φορολογικό έλεγχο σε άμισθο υποθηκοφύλακα και διαπίστωσε μη απόδοση δικαιωμάτων υπέρ Δημοσίου και ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ, είναι αρμόδια για την έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου μετά των αναλογούντων προσαυξήσεων για τα ως άνω δικαιώματα. β) Αν τα παραπάνω δικαιώματα εξομοιώνονται με φόρο. 2. Εφόσον η Δ.Ο.Υ. δεν είναι αρμόδια για την έκδοση της παραπάνω πράξης, ποιά υπηρεσία είναι αρμόδια για το σχετικό καταλογισμό.*

Επί των παραπάνω ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β΄ Τμήμα) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

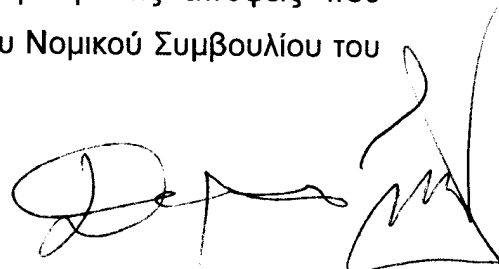
Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνημμένα σε αυτό σχετικά στοιχεία προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το υπ'αρ. 26180/02-10-2015 έγγραφό της, η Δ.Ο.Υ. Λιβαδειάς ενημέρωσε την ερωτώσα υπηρεσία ότι της διαβιβάσθηκε η από 30-4-2013 έκθεση ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. Π.Δ. Στερεάς Ελλάδος, η οποία αφορούσε την μη απόδοση δικαιωμάτων υπέρ Δημοσίου και ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ από τον άμισθο Υποθηκοφύλακα Γρ. για τις χρήσεις 2004-2011. Η ανωτέρω σχετική έκθεση ελέγχου διαβιβάσθηκε από την Δ.Ο.Υ. Άμφισσας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Λιβαδειάς, ενώ, περαιτέρω, η Δ.Ο.Υ. Άμφισσας με το υπ.αρ. 6595/31-07-2013 έγγραφο της, ενημέρωσε την Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε) για την ανωτέρω υπόθεση προκειμένου « ... να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα προς όφελος του Δημοσίου (προσαυξήσεις, καταλογισμός, τυχόν ποινικές και διοικητικές ευθύνες του συγκεκριμένου υποθηκοφύλακα)».

2. Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου της Δ.Ο.Υ. Άμφισσας καθώς και άλλων εγγράφων της Δ.Ο.Υ. Λιβαδειάς, η Δ/ση Έκτακτων και Ειδικών Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων απέστειλε το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/53628/ΔΕΕΕ/10-09-2015 έγγραφο, με το οποίο ενημερώνει την Δ.Ο.Υ. Λιβαδειάς για τις σχετικές, για τον υπολογισμό των προσαυξήσεων, διατάξεις καθώς και ότι το υπ.αρ. 6595/31-07-2013 έγγραφο της Δ.Ο.Υ. Άμφισσας διαβιβάσθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Εν συνεχεία, ως αναφέρεται στο υπ' αριθμ. πρωτ. 26180/02-10-2015 έγγραφο της Δ.Ο.Υ. Λιβαδειάς, λόγω του ότι για την σχετική υπόθεση δεν υπήρξε έγγραφη ενημέρωση από την Γ.Δ.Δ.Ε. και το Ελεγκτικό Συνέδριο περί της αρμόδιας, για τον σχετικό καταλογισμό, υπηρεσίας, η ως άνω Δ.Ο.Υ. ζητεί από την ερωτώσα υπηρεσία την παροχή οδηγιών αναφορικά με την αρμοδιότητα έκδοσης εντολής μερικού ελέγχου του άμισθου Υποθηκοφύλακα Γρ., λαμβάνοντας ως δελτίο πληροφοριών την από 30/4/2013 έκθεση ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. Π.Δ. Στερεάς Ελλάδος, ώστε να καταλογισθούν τα προσδιορισθέντα σε αυτήν ποσά δικαιωμάτων του Δημοσίου και του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ μετά των αναλογουσών προσαυξήσεων.

3. Με αφορμή τα ως άνω περιστατικά, η ερωτώσα υπηρεσία προβληματιζόμενη για την ερμηνεία και εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της νομοθεσίας, που παρατίθενται στη συνέχεια της παρούσης, σε συνδυασμό με τις απόψεις που διατυπώνονται στην υπ' αριθμ. 317/2013 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), θέτει τα προεκτεθέντα ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο

Συνταγματικές διατάξεις

4. Στα άρθρα 92 και 98 του Συντάγματος ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:
«Άρθρο 92. 1...2...3...4. Οι υπάλληλοι των υποθηκοφυλακείων είναι δικαστικοί υπάλληλοι. Οι συμβολαιογράφοι και οι άμισθοι φύλακες υποθηκών και μεταγραφών είναι μόνιμοι εφόσον υπάρχουν οι σχετικές υπηρεσίες ή θέσεις....».

«Άρθρο 98. 1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α ...β...γ. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο. δ... 2. Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ρυθμίζονται και ασκούνται, όπως νόμος ορίζει ....».

Διατάξεις περί υποθηκοφυλάκων και δικαιωμάτων υπέρ Δημοσίου και ΤΑΧΔΙΚ

5. Στο κανονιστικό Διάταγμα της 19/23-7-1941 «Περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των Α.Ν. 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 «περί οργανισμού των Υποθηκοφυλακείων του Κράτους» ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 53. 1. Οι άμισθοι Υποθηκοφύλακες λαμβάνουσιν ως δικαίωμα υπέρ αυτών παρά των αιτούντων εγγραφών εις τα βιβλία διά πάσαν εγγραφήν υποθήκης, κατασχέσεως ή προσημειώσεως α) πάγιον δικαίωμα δραχμών 8.000 β) μέχρι του ποσού αξίας δραχ. 2.000.000.80/οο πέραν δε του ποσού τούτου και μέχρι δραχ. 5.000.000 60/οο και επί αξίας ανωτέρας των δραχ. 5.000.000 50/οο εξ ων 30/οο υπέρ του Δημοσίου εισπραττόμενον κατά τα εν άρθρ. 10 παρ. 4 οριζόμενα και 20/οο υπέρ του αμισθου υποθηκοφύλακος γ) ...».

«Άρθρον 54 1. Διά πάσαν μεταγραφήν πληρώνονται εις τον άμισθον Υποθηκοφύλακα α) ... 2. Επί αξίας ακινήτου ή εμπραγμάτου δικαιώματος ανωτέρας των 5000000 δραχμών ορίζεται δικαίωμα ... υπέρ του Δημοσίου κατά τα εν άρθρω 10 παρ. 4 οριζόμενα και ... υπέρ του αμισθου υποθηκοφύλακος 3 ...».

6. Στον α.ν. 153/10/16-10-1967 «περί τροποποίησησεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του από 19-23 Ιουλίου 1941 Κανονιστικού Διατάγματος «περί κωδικοποίησησεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων του Α.Ν 434/1937, 1933/1939, 2182/1940 και 2532/1940 περί Οργανισμού Υποθηκοφυλακείων του Κράτους» (Α'175) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 2. 1. Τα επί πλέον των κατά την παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου ποσών, εισπραττόμενα υπό των εν παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου αναφερομένων

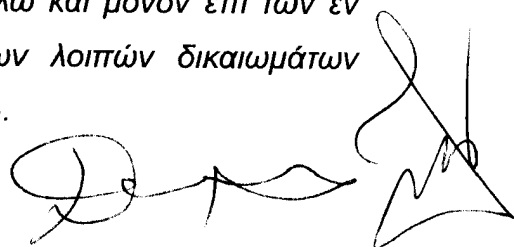
δικαιώματα, κατατίθενται ως δημόσιον έσοδον εις το οικείον Δημόσιον Ταμείον. Η κατάθεσις γίνεται ανά τρίμηνον και εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου μηνός της λήξεως του τριμήνου. 2.... 3. Εν η περιπτώσει, εις το τέλος εκάστου έτους, ήθελε προκύψει ότι κατά την διάρκειαν αυτού κατετέθη συνολικώς ποσόν μείζον του οφειλομένου, επιστρέφεται εις τον καταθέτην το υπερβάλλον, λόγω αχρεωστήτου. Αι διατυπώσεις της επιστροφής ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος Νόμου καθορίζονται δι'αποφάσεως του Υπουργού της Δικαιοσύνης. «Άρθρον 3. Ειδικοί άμισθοι Υποθηκοφύλακες ή οι εκτελούντες τα χρέη τούτων, παραλείποντες την κατά την παρ. 1 του προηγουμένου άρθρου κατάθεσιν τιμωρούνται κατά τας διατάξεις του άρθρου 258 του Ποινικού Κώδικος πάσα δε καθυστέρησις καταθέσεως αποτελεί βαρύ πειθαρχικόν παράπτωμα».

7. Στο ν.δ 811/18/19-1-1971 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του α.ν 153/1967 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 19/23 Ιουλίου 1941 Κανονιστικού Διατάγματος «περί Οργανισμού Υποθηκοφυλακείων του Κράτους» (Α'9) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 2.1 Δί'αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών θέλει καθορισθή ο τρόπος και ο χρόνος αποδόσεως εις το Δημόσιον Ταμείον υπό των άμισθων Υποθηκοφυλάκων των από της ενάρξεως της ισχύος του Α.Ν153/1967 εισπραχθέντων υπό τούτων και αποδοτέων δικαιωμάτων. 2. Η υπό του Δημοσίου επιδίωξις της εισπράξεως των κατά την παρ.1 αποδοτέων δικαιωμάτων θέλει γίνει κατά τας διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων».

8. Στο ν.325/1976 «Περί καθορισμού των εισπραττομένων εν τοις άμισθοις και εμμίσθοις Υποθηκοφυλακείοις δικαιωμάτων υπέρ του Δημοσίου και των άμισθων Υποθηκοφυλάκων, τροποποιήσεως του Ν.Δ 811/1971 και του Ν.294/1976 και άλλων τινών διατάξεων» (Α'125) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 1.1 Οι Άμισθοι Υποθηκοφύλακες, ανεξαρτήτως των νομίμων τελών, εισπράττουσι παρά των αιτούντων εγγραφών εις τα παρ'αυτοίς τηρούμενα βιβλία, δικαιώματα πάγια και αναλογικά κατά τας εν τοις επομένοις άρθροις διακρίσεις»
«Άρθρον 4. 1. Δικαιώματα του Δημοσίου. Εκ των κατά τας διατάξεις του παρόντος εισπραττομένων εν τοις Αμισθοις Υποθηκοφυλείοις δικαιωμάτων, καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου ποσοστόν 3 επί τοις χιλίοις επί του αναφερομένου πέραν των 20.000 δραχμών ποσού εν τω υποβαλλομένω προς εγγραφήν τίτλω και μόνον επί των εν άρθρω 3 τούτου αναφερομένων πράξεων, απάντων των λοιπών δικαιωμάτων καταβαλλομένων υπέρ του Αμισθου Υποθηκοφύλακος. 2 ...».

«Άρθρον 16.1 Αμοιβή αμίσθου υποθηκοφύλακος. Εκ των υπέρ αυτού εισπραττομένων δικαιωμάτων, ο Αμισθος Υποθηκοφύλαξ ή ο τούτον αναπληρών ή εκτελών έργα Υποθηκοφύλακος Συμβολαιογράφος ή Ειρηνοδίκης, παρακρατεί δι' αμοιβήν αυτού και προς αντιμετώπισιν των γενικών εξόδων κανονικής λειτουργίας του Υποθηκοφυλακείου, το σύνολον τούτων, εφόσον ταύτα δεν υπερβαίνουν τις δραχμάς 360.000 ετησίως. 2. Εάν τα εισπραττόμενα δικαιώματα υπερβαίνουν τις δραχμάς 360.000 ...».

9. Στο άρθρο 20 του ν. 2145/1993 «Ρύθμιση Θεμάτων εκτελέσεως ποινών ....» (Α'88) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 20. 1 ...2....5. Τα εισπραττόμενα αναλογικά δικαιώματα για ποσό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) δρχ. των άρθρων 3,5 και 12 του ν. 325/1976 αυξάνονται κατά ένα τοις χιλίοις. Από το ποσοστό αυτό του ενός τοις χιλίοις, ο άμισθος υποθηκοφύλακας, πέραν των ήδη υπ' αυτού παρακρατουμένων, παρακρατεί επιπλέον το ένα τέταρτο (1/4) για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των συνθηκών λειτουργίας του υποθηκοφυλακείου, καθώς και για την εισαγωγή συστήματος πληροφορικής, η οποία θα γίνει με δαπάνη του.... διακόπτεται εφεξής η παρακράτηση του εν λόγω ποσού υπέρ του υποθηκοφύλακα και αποδίδεται στο Δημόσιο, αφαιρουμένων των ποσών που απαιτούνται για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του υποθηκοφυλακείου».

10. Στο άρθρο 5 του ν.2408/1996 «Τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Βασικών Κανόνων για τη μεταχείριση των κρατουμένων και άλλες διατάξεις» (Α'104) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 5. Ρύθμιση θεμάτων του σωφρονιστικού συστήματος και του Υπουργείου Δικαιοσύνης 1 ....2 ...18. Στα υποθηκοφυλακεία του Κράτους (έμμισθα-άμισθα) και τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω – Λέρου, πέραν των εισπραττόμενων κατά τις κείμενες διατάξεις δικαιωμάτων, εισπράττονται επιπλέον και αποδίδονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ και τους ειδικούς λογαριασμούς που τηρούνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης: α. αναλογικό δικαίωμα ... β. πάγιο δικαίωμα ...».

11. Στο άρθρο 23 του ν.2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (Α'275) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 23. Μετάβαση από το σύστημα μεταγραφών και υποθηκών στο σύστημα Κτηματολογίου. 1. Από την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου τα έμμισθα ή άμισθα Υποθηκοφυλακεία... λειτουργούν ως Κτηματολογικά Γραφεία. 2.... 5. Κατά τη

μεταβατική περίοδο λειτουργίας άμισθων Υποθηκοφυλακείων ως Κτηματολογικών Γραφείων ισχύουν τα ακόλουθα: α) Ο υποθηκοφύλακας παραμένει άμισθος δημόσιος λειτουργός και εξακολουθεί να προϊσταται του Υποθηκοφυλακείου ...β) ... δ) Για την εγγραφή οποιασδήποτε πράξεως στα κτηματολογικά στοιχεία που τηρούνται από τον άμισθο υποθηκοφύλακα κατά τη μεταβατική περίοδο καταβάλλονται τα δικαιώματα υπέρ του άμισθου υποθηκοφύλακα και τρίτων (Ελληνικού Δημοσίου και Ταμείων), που προβλέπονται ...».

12. Στο άρθρο 17 του ν.3226/2004 «Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και άλλες διατάξεις» (Α'24) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 17. 1.... 3. Οι άμισθοι υποθηκοφύλακες, εκτός από τα ήδη παρακρατούμενα από αυτούς ποσά, παρακρατούν επιπλέον από τα πάγια δικαιώματα: α. ...β. το ένα δεύτερο (1/2), εάν τα εισερχόμενα μηνιαίως έγγραφα ... Στην τελευταία περίπτωση το υπόλοιπο ένα δεύτερο (1/2) από τα εισπραττόμενα πάγια δικαιώματα εξακολουθεί να αποδίδεται στο Δημόσιο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Εάν τα εισερχόμενα ...».

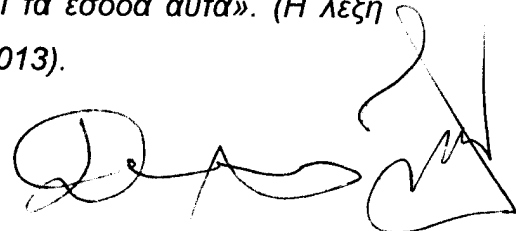
Διατάξεις περί ΤΑΧΔΙΚ (ν.δ. 1017/1971)

13. Με το ν.δ 1017/1971 (Α'209) συνεστήθη νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ταμείον Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ), το οποίο τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος, μεταξύ των άλλων, α) διατάσσει την ενέργεια ελέγχου επί της εν γένει διαχείρισης και β) ασκεί την εν γένει εποπτεία για την εκπλήρωση των σκοπών του Ταμείου και γ) διατάσσει έλεγχο και επιθεώρηση των υποχρέων προς είσπραξη και απόδοση των εσόδων του Ταμείου, ως και εν γένει των υποχρέων για την τήρηση των περί πόρων αυτού διατάξεων (άρθρα 1 και 9).

Διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013)

14. Στο ν.4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α'170) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1 Γενικά. Ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (εφεξής «ο Κώδικας») καθορίζει τη διαδικασία προσδιορισμού, βεβαίωσης και είσπραξης των εσόδων του Δημοσίου, που ορίζονται στο άρθρο 2, καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, η οποία ρυθμίζει τα έσοδα αυτά». (Η λέξη «βεβαίωσης» διαγράφηκε με το άρθρο 39 παρ. 1 ν.4223/2013).

«Άρθρο 2. Πεδίο εφαρμογής. 1. Οι διατάξεις του Κώδικα ισχύουν για τα εξής δημοσία έσοδα: α) Φόρο Εισοδήματος. β) Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). γ) ~~Ενιαίο~~ Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.ΙΑ). δ) Φόρο Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από Τυχερά Παιγνία. ε) Φόρους, τέλη, εισφορές ή χρηματικές κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κώδικα και κάθε άλλο φόρο, τέλος, εισφορά ή χρηματική κύρωση για τη βεβαίωση ή είσπραξη των οποίων, κατά την έναρξη ισχύος του Κώδικα, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις των φορολογιών των περιπτώσεων α΄ και β΄. στ) Χρηματικές κυρώσεις και τόκους, οι οποίοι προβλέπονται από τον Κώδικα».

Τα άρθρα 23 επ. του Κ.Φ.Δ. ορίζουν, μεταξύ των άλλων, τις εξουσίες της Φορολογικής Διοίκησης για τη διενέργεια φορολογικών ελέγχων και την έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρων.

Διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974)

15. Στο ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α΄90), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 1. 1. Η είσπραξις των εκ πάσης αιτίας δημοσίων εσόδων ενεργείται κατά τας διατάξεις του παρόντος Ν. Διατάγματος 2....»

Άρθρον 2. Όργανα εισπράξεως – Νόμιμος τίτλος 1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων δύναται με απόφαση του να μεταβιβάζει αρμοδιότητες ... Κατ΄εξαίρεση η είσπραξη ...».

Διατάξεις για την υπηρεσία Οικονομικής Επιθεώρησης

16. Στο ν. 2343/1995 «Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» (Α΄211) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 2. Οικονομική Επιθεώρηση. 1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών υπηρεσία με τον τίτλο «Οικονομική Επιθεώρηση», υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών ...2. Κύρια αποστολή της Οικονομικής Επιθεώρησης είναι: α) Ο διαχειριστικός και ο οικονομικός έλεγχος των δημόσιων υπολόγων και δημόσιων διαχειρίσεων. β) Η καθοδήγηση, εποπτεία και η διενέργεια τακτικών κα έκτακτων

επιθεωρήσεων και ελέγχων της διοικητικής και διαχειριστικής δραστηριότητας και λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών ...».

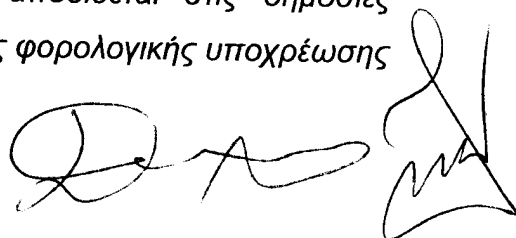
Διατάξεις για τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις (ν. 2523/1997)

17. Στο ν. 2523/1997 «Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις» (Α' 179) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1.1. Αν ο κατά τη φορολογική νομοθεσία υπόχρεος να υποβάλλει δήλωση και ανεξάρτητα από την πρόθεσή του να αποφύγει ή όχι την πληρωμή φόρου: α) υποβάλλει εκπρόθεσμη δήλωση, υπόκειται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί του οφειλόμενου με τη δήλωση φόρου για κάθε μήνα καθυστέρησης, β) υποβάλει ανακριβή δήλωση, υπόκειται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε λόγω της ανακρίβειας, για κάθε μήνα καθυστέρησης, γ) δεν υποβάλει δήλωση, υπόκειται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό δυόμιση τοις εκατό (2,50%) επί του φόρου την πληρωμή του οποίου θα απέφυγε λόγω μη υποβολής δήλωσης, για κάθε μήνα καθυστέρησης. 2. Στο φόρο προστιθέμενης αξίας, στο φόρο κύκλου εργασιών και στους παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, τέλη και εισφορές τα παραπάνω ποσοστά πρόσθετων φόρων ορίζονται σε ενάμιση τοις εκατό (1,50%) για την εκπρόθεσμη δήλωση, σε τρία τοις εκατό (3%) για την ανακριβή δήλωση και σε τριάμιση τοις εκατό (3,50%) για τη μη υποβολή δήλωσης .....3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και όταν από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται απόδοση φόρου εντός ορισμένης προθεσμίας χωρίς την υποβολή δήλωσης, οπότε ως εκπρόθεσμη δήλωση νοείται η εκπρόθεσμη απόδοση του φόρου, ως ανακριβής δήλωση νοείται η ελλιπής απόδοση του φόρου και ως μη δήλωση θεωρείται η μη απόδοση του φόρου που οφείλεται .....4. Ανακριβής δήλωση θεωρείται η δήλωση ....».

«Άρθρο 2: (Στο άρθρο αυτό προβλέπονται ο χρόνος υπολογισμού των πρόσθετων φόρων, ο τρόπος καταλογισμού τους και το ανώτατο ποσοστό στο οποίο επιβάλλονται).

«Άρθρο 3. Πρόσθετα τέλη, εισφορές και δικαιώματα. Οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται ανάλογα και για τα τέλη, εισφορές και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου. Επίσης, οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και ... για κάθε τέλος, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ τρίτων που αποδίδεται στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες και η εκπλήρωση ή μη της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης ελέγχεται από αυτές».

Διατάξεις για τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ)

18. Με τις ρυθμίσεις του ν. 3492/2006 «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις» (Α'210) επιχειρήθηκε η βελτίωση και ενίσχυση του υφιστάμενου συστήματος, ελέγχου των κρατικών δαπανών καθώς και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού αυτών και, κατ'επέκταση, η ποιότητα της δράσης τους (βλ. εισηγητική έκθεση του σχεδίου του νόμου). Για την πραγματοποίηση των προαναφερομένων στόχων προβλέφθηκε η σύσταση Υπηρεσίας στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με ευρεία ελεγκτική αρμοδιότητα υπό τον τίτλο «Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών ελέγχων» (Γ.Δ.Δ.Ε.) αποστολή της οποίας, κατά το άρθρο 1 παρ. 2 του ως άνω νόμου, είναι η διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων, που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 3 του νόμου αυτού.

Ειδικότερα, στον παραπάνω νόμο, όπως ισχύει, μεταξύ των άλλων, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2. Αρμοδιότητες της Γ.Δ.Δ.Ε. 1. Η Γ.Δ.Δ.Ε. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Ασκεί έλεγχο: (1) στη διαχείριση του προϋπολογισμού των φορέων του άρθρου 3, προκειμένου να διαπιστωθεί ιδίως αν: αα)....., ββ)....., γγ) λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων, δδ) όλα τα έσοδα εισπράττονται και εμφανίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, (2) στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η επάρκεια τους. β) Λαμβάνει ή εισηγείται τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, των φορέων, ώστε να συμβάλλει: αα) στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων τους, ββ) στη σύννομη και αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων που δαπανούν και γγ) στην καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας, καθώς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντά τους. γ) Επιβάλλει τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο κυρώσεις. δ)....».

«Άρθρο 3. Πεδίο εφαρμογής Οι φορείς τους οποίους αφορούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, οι έλεγχοι και τα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του καθ'ύλην αρμόδιου Υπουργού».

«Άρθρο 12 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 4081/2012 (Α'184). Σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου. 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του καθ'ύλην αρμόδιου Υπουργού συνιστώνται μονάδες εσωτερικού ελέγχου σε όλα τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας, οι οποίες υπάγονται απευθείας στον οικείο Υπουργό ή τον οικείο προϊστάμενο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του Κράτους.... 3. Στους φορείς, που δεν συνιστάται μονάδα εσωτερικού ελέγχου, τις αρμοδιότητες αυτής ασκεί η μονάδα εσωτερικού ελέγχου του εποπτεύοντος φορέα. 4. Στις μονάδες εσωτερικού ελέγχου των φορέων περιέρχονται επιπλέον οι εξής αρμοδιότητες: α)....., β) ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος των δημόσιων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στον φορέα, γ) η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης ....5..... 6. Μέχρι τη σύσταση των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφοι 1 και 2 του ν.3492/2006, οι αρμοδιότητες της παραγράφου 4 ασκούνται από υπαλλήλους του κλάδου Οικονομικών Επιθεωρητών, στους οποίους ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από εισήγηση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών. [Η παράγραφος 6 προστέθηκε με το άρθρο 5 παρ. 1 (ε) του ν. 4281/2014 (Α'160/18-8-2014)].

«Άρθρο 13. Είδη και μεθοδολογία ελέγχων. 1. Οι δημοσιονομικοί έλεγχοι διενεργούνται με εντολή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και διακρίνονται σε προγραμματισμένους και έκτακτους. Οι προγραμματισμένοι έλεγχοι διενεργούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα .... Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται ύστερα από καταγγελίες, δημοσιεύματα, πληροφορίες και βάσιμες υπόνοιες για δωροδοκίες, δωροληψίες, απάτες, ατασθαλίες ή διαχειριστικές ανωμαλίες ή ύστερα από αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή παραγγελία του αρμόδιου Εισαγγελέα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης ιβ' της παρ. 2 του άρθρου 10....».

«Άρθρο 15 Αρμοδιότητες Ελεγκτικών Οργάνων. 1. Στους δημοσιονομικούς Ελεγκτές ανήκουν οι παρακάτω αρμοδιότητες : α) ... ζ) ο έκτακτος έλεγχος ή ο συμπληρωματικός έλεγχος της διαχείρισης παγίων προκαταβολών, καθώς και των δημοσίων υπολόγων (άρθρο 54 του ν.2362/1995) και δημοσίων διαχειρίσεων, η) ....».

«Άρθρο 16. Διαδικασία μετά το πέρας του ελέγχου. 1. Μετά το πέρας του ελέγχου οι Δημοσιονομικοί Ελεγκτές ή οι ελεγκτικές ομάδες συντάσσουν έκθεση εντός

προθεσμίας ενός (1) μηνός, η οποία μπορεί να παρατείνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων. 2. Εάν διαπιστώνονται ελλείμματα, πληρωμή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ή μη νόμιμων δαπανών, φθορά ή απώλεια τίτλων, απαιτήσεων και περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου φορέα, που δεν οφείλονται σε ανωτέρα βία ή απρόβλεπτα γεγονότα, ενεργείται ή προτείνεται καταλογισμός σε βάρος α) του υπευθύνου ... Το καταλογιστέο ποσό προσαυξάνεται με πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%). Αν από τον έλεγχο προκύψει δόλος ή βαριά αμέλεια ....».

«Άρθρο 24. Μεταβατικές διατάξεις. 1. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. και των προβλεπόμενων από το νόμο αυτό συλλογικών οργάνων. 2. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. και των προβλεπόμενων από το νόμο αυτό συλλογικών οργάνων, οι έλεγχοι και οι καταλογισμοί, που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν.2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και ενεργούνται από τα όργανα και τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται σε αυτόν. 3. Το προσωπικό της Οικονομικής Επιθεώρησης, το οποίο κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκτελεί αρμοδιότητες οι οποίες ανατίθενται στη Γ.Δ.Δ.Ε., μετατάσσεται στον κλάδο Δημοσιονομικών του Γ.Λ.Κ. ... 4. Οι εκκρεμείς κατά την έναρξη λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. υποθέσεις διενέργειας ελέγχου από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών, που περιέρχονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην αρμοδιότητα της Γ.Δ.Δ.Ε. και για τις οποίες έχει εκδοθεί σχετική εντολή ελέγχου και έχει αρχίσει ο έλεγχος από Οικονομικό Επιθεωρητή, παραμένουν και ολοκληρώνονται από την Οικονομική Επιθεώρηση. Υποθέσεις για τις οποίες, μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, εκδοθούν σχετικές εντολές ελέγχου από την Οικονομική Επιθεώρηση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ελεγκτική ενέργεια έως την έναρξη λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε., αποτελούν αντικείμενο ελέγχου της Γ.Δ.Δ.Ε., προς την οποία και αποστέλλονται αρμοδίως για έλεγχο. Εκδοθείσες, από τη δημοσίευση του παρόντος, εντολές ελέγχου της Οικονομικής Επιθεώρησης και υποβληθείσες πορισματικές εκθέσεις Οικονομικών Επιθεωρητών επί υποθέσεων διενέργειας ελέγχου, κατά τις διατάξεις του παρόντος, ισχύουν έναντι πάντων και επιφέρουν έννομα αποτελέσματα» [(Η παρ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν.4081/2012 (ΦΕΚ Α'184/27.09.2012)]. 5. ....».

1103/P

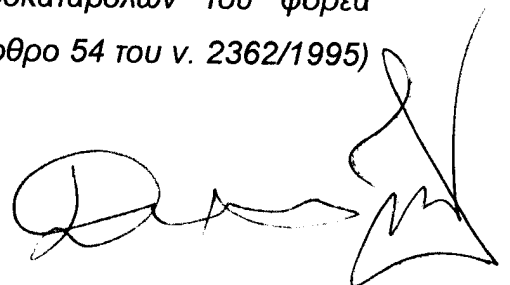
«Άρθρο 26 Καταργούμενες διατάξεις. Καταργούνται, από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων και των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, οι διατάξεις της περίπτωσης γ' του άρθρου 2 της αριθ. 2029201/3250/004/5.5.1998 (ΦΕΚ 482 Β') κοινής υπουργικής απόφασης, των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α'), της παραγράφου 1.Γ του άρθρου 3 του π.δ. 211/1996 (ΦΕΚ 166 Α'), καθώς και κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει αρμοδιότητες υπηρεσιών της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή άλλων υπηρεσιών, συναφείς με τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με τον παρόντα νόμο στη Γ.Δ.Δ.Ε. Μέχρι την έκδοση των κοινών υπουργικών αποφάσεων του άρθρου 3, οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που προβλέπονται ήδη από τις διατάξεις της παρ. 1.Γ του άρθρου 3 του π.δ. 211/1996 ασκούνται από τη Γ.Δ.Δ.Ε.».

19. Στο άρθρο 13 του ν.4081/2012 «Περιστολή δημοσίων δαπανών, ρύθμιση θεμάτων δημοσιονομικών ελέγχων και άλλες διατάξεις» (Α'184) ορίζεται ότι:

«Μέχρι τη σύσταση των μονάδων εσωτερικού ελέγχου, που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφοι 1 και 2 του ν.3492/2006, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του παρόντος, οι αρμοδιότητες της παραγράφου 4 του ως άνω άρθρου 12 εξακολουθούν να ασκούνται από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών ή τη Γ.Δ.Δ.Ε., μετά τη μεταφορά των εν λόγω αρμοδιοτήτων σε αυτή».

20. Στο π.δ 24/2008 «Διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και αρμοδιότητες των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της» (Α'48), που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν. 3492/2006 ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 2. Αρμοδιότητες των Διευθύνσεων Ελέγχου. Οι αρμοδιότητες των Διευθύνσεων που μνημονεύονται στα εδάφια α και β του προηγούμενου άρθρου είναι οι ακόλουθες: α. Ο έλεγχος στη διαχείριση του προϋπολογισμού των φορέων αρμοδιότητάς τους, προκειμένου να διαπιστωθεί ... ιε. Ο έκτακτος ή συμπληρωματικός έλεγχος στη διαχείριση παγίων προκαταβολών του φορέα αρμοδιότητάς τους, καθώς και των δημοσίων υπολόγων (άρθρο 54 του ν. 2362/1995) και δημοσίων διαχειρίσεως, ιστ...».

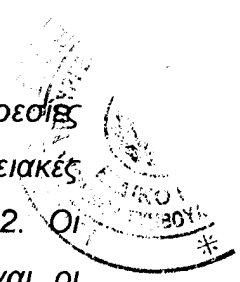
«Άρθρο 7. Τελικές-Μεταβατικές Διατάξεις. 1. Οι αρμοδιότητες των ανωτέρω Διευθύνσεων ασκούνται στους φορείς που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος μετά την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 3 του ν.3492/2006 κοινής υπουργικής απόφασης. 2. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των Υπηρεσιακών Μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. και μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 3 του ν. 3492/2006 κοινής υπουργικής απόφασης οι Διευθύνσεις Ελέγχου ασκούν, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του αρθρ. 24 του ως άνω νόμου, όλες τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 1.Γ του άρθρου 3 του π.δ.211/1996 (Φ.Ε.Κ. Α'166). 3. Μέχρι τη σύσταση των προβλεπόμενων από την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του ν. 3492/2006 μονάδων εσωτερικού ελέγχου ασκούνται από τις Διευθύνσεις Ελέγχου και οι κάτωθι αρμοδιότητες: α....., β. Η άσκηση οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στο φορέα, γ. Η διενέργεια ...».

21. Με την υπ' αριθμ. ΥΑ2/70212/0004/8-10-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Έναρξη λειτουργίας οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. ...» (Β'2871), που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 24 του ν. 3492/2006, ορίσθηκε η 1.12.2012 ως ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας των παραπάνω οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, που συστάθηκαν με το άρθρο 6 του ν. 3492/2006 και το π.δ. 24/2008.

Διατάξεις Οργανισμού Υπουργείου Οικονομικών (π.δ. 111/2014)

22. Στα άρθρα 47, 80 και 128 του π.δ 111/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α'178) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 47 Διεύθυνση Εκτάκτων και Ειδικών Ελέγχων 1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Εκτάκτων και Ειδικών Ελέγχων είναι οι ακόλουθοι α) ...3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης κατανέμονται στα Τμήματα και Γραφεία ως εξής: (α) Τμήμα Α'- Εκτάκτων Ελέγχων (αα) ....(ββ) Ο έλεγχος διαχείρισης πάγιων προκαταβολών, δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων και ο επιτόπιος έλεγχος της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν.2362/1995 (Α'247). (γγ) Η διενέργεια ελέγχων όλων των εκκρεμών υποθέσεων της Οικονομικής Επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που περιήλθαν στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.4081/2012 (Α'184), καθώς και των εκκρεμών καταλογισμών που προήλθαν από ελέγχους που διενεργήθηκαν σύμφωνα με το ν. 2343/1995 (Α'211) και το άρθρο 28

του ν. 2470/1997 (Α'40). δδ. ...». «Άρθρο 80 Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) 1. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), είναι Περιφερειακές Φορολογικές Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης. 2. Οι επιχειρησιακοί στόχοι των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) είναι οι παρακάτω: (α) Η πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαπαλλαγής, (β) η βελτίωση της συμμόρφωσης των φορολουμένων και η ποιοτική εξυπηρέτηση αυτών, (γ) η αποτελεσματική είσπραξη των δημοσίων εσόδων και (δ) η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας. 3. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) διακρίνονται σε: (α) Δ.Ο.Υ. Α΄τάξεως, επιπέδου Διεύθυνσης, στις οποίες λειτουργούν και Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικό και Νομικής Υποστήριξης β) ....».

«Άρθρο 128. Καταργούμενες διατάξεις. Από την έκδοση του παρόντος καταργούνται το Π.Δ. 284/1988 (ΦΕΚ Α'128) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει πλην των άρθρων 88 έως 128, το Π.Δ. 551/1988 (ΦΕΚ Α'299) «Οργανισμός Νομαρχιών (Οργάνωση Οικονομικών Υπηρεσιών)», τα άρθρα 6 έως 13, 14 και η παράγραφος Ι του άρθρου 66 Του Π.Δ. 178/2000 (ΦΕΚ Α'165). «Οργανισμός του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας», οι διατάξεις του Ν. 2343/1995 (ΦΕΚ Α'211) «Αναδιοργάνωση υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» κατά το μέρος που αντίκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος».

Διατάξεις περί Δημοσίου Λογιστικού

23. Στο ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85 ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α'143) ορίζονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 65. Διατάκτης. 1. Διατάκτης είναι ο Υπουργός ή το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία ή τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα του ....».

«Άρθρο 81. Όργανα και τίτλοι είσπραξης 1. Η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ενεργείται δυνάμει νόμιμου τίτλου από τις Δ.Ο.Υ, τα Τελωνεία, τα λοιπά όργανα είσπραξης του Δημοσίου και τους Ειδικούς Ταμείς, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων. Τίτλοι είσπραξης είναι ... 2.....».

«Άρθρο 83. Αρμοδιότητες των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών σε θέματα εισπράξεων. 1. Οι Δ.Ο.Υ. ενεργούν: α) Την εισπράξη των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και ...2...»

«Άρθρο 87. Ειδικοί Ταμίες είναι οι δημόσιοι υπόλογοι οι εντεταλμένοι την εισπράξη ειδικών εσόδων δημόσιων υπηρεσιών ή και πληρωμή δαπανών από τα έσοδα αυτά και εφόσον δεν λειτουργεί ιδιαίτερη Ταμειακή Υπηρεσία. Οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των Ειδικών Ταμιών, καθώς και τα τηρούμενα από αυτούς βιβλία καθορίζονται από τις ειδικές διατάξεις που διέπουν αυτούς, οι οποίες δύνανται να τροποποιούνται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης στο Δημόσιο των εισπραττόμενων, από τους Ειδικούς Ταμίες, εσόδων».

«Άρθρο 150. Διακρίσεις και εποπτεία δημοσίων υπολόγων. 1. Δημόσιος υπόλογος είναι όποιος διαχειρίζεται, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται από το νόμο δημόσιος υπόλογος. 2..... 3. Οι δημόσιοι υπόλογοι υπάγονται στον έλεγχο και εποπτεία: α. του Υπουργού Οικονομικών, εξαιρουμένων των υπολόγων των διαχειρίσεων χρηματικού και υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων και του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, και Προστασίας του Πολίτη για τους οποίους εφαρμόζονται οι ιδιαίτεροι κανονισμοί που διέπουν τις διαχειρίσεις αυτές, β. Του οικείου διατάκτη γ. Του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν γι' αυτό. Κατά τον έλεγχο και εποπτεία των υπολόγων των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών».

«Άρθρο 152 Ελλείμματα και ευθύνες δημοσίων υπολόγων. Καταλογισμοί. 1. Έλλειμμα δημοσίου υπολόγου είναι οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων, αξιών και υλικού που διαπιστώνεται με τη νόμιμη διαδικασία στη διαχείρισή του, καθώς και οποιαδήποτε άλλη κατάσταση διαχείρισης που θεωρείται έλλειμμα από το νόμο. Ως έλλειμμα θεωρείται και κάθε πληρωμή που .... 3. Το έλλειμμα που παρουσιάζουν οι δημόσιοι υπόλογοι καταλογίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση από τους οικείους διατάκτες που το διαπίστωσαν και τα αρμόδια όργανα για την επιθεώρηση των υπολόγων, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Σε κάθε περίπτωση καταλογίζεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο το αργότερο εντός δέκα

(10) ετών από της υποβολής σε αυτό των δικαιολογητικών απόδοσης λογαριασμού της διαχείρισής τους 4 .....».

«Άρθρο 168 Εσωτερικός έλεγχος (άρθρο 3 (1) Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) 1. Εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.3492/2006. Ο εσωτερικός έλεγχος ανατίθεται στις Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου που συστήνονται με το άρθρο 12 του ίδιου νόμου υπό την γενική καθοδήγηση και εποπτεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. 2...».

«Άρθρο 177 Καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις. 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις: α. Των άρθρων 1 έως και 108 και του άρθρου 110 του 2362/1995... Οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά στις καταργούμενες κατά τα ανωτέρω διατάξεις νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου. 2. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει διατάξεων που καταργούνται δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων κατ'εξουσιοδότηση των διατάξεων του παρόντος νόμου».

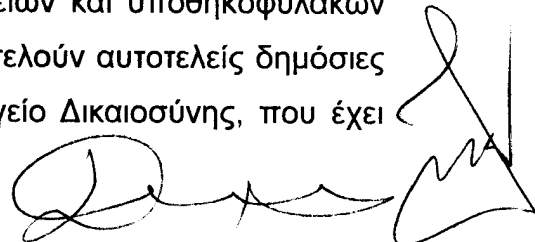
«Άρθρο 183 Έναρξη ισχύος. 1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1-1-2015, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε αυτές ή από την επόμενη παράγραφο. Ειδικότερα: α. Οι διατάξεις του ...».

24. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 56 του ν. 2362/1995, που καταργήθηκε από την έναρξη ισχύος του ν.4270/2014, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, οριζόταν ότι «3. Το έλλειμμα που παρουσιάζουν οι δημόσιοι υπόλογοι, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, καταλογίζεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση από τους διαπιστώσαντες αυτό οικείους διατάκτες και επιθεωρητές. Σε κάθε περίπτωση καταλογίζεται επίσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο το αργότερο εντός δέκα (10) ετών από της υποβολής σε αυτό των δικαιολογητικών απόδοσης λογαριασμού της διαχείρισής τους».

Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

25. Σύμφωνα με τις διατάξεις περί υποθηκοφυλακείων και υποθηκοφυλάκων που προπαρατέθηκαν, τα άμισθα υποθηκοφυλακεία αποτελούν αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες λειτουργικά υπάγονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, που έχει

την εποπτική και ελεγκτική αρμοδιότητα, όπως και οι κατά τόπο Εισαγγελικές Αρχές, ενώ ο άμισθος υποθηκοφύλακας έχει την ιδιότητα δικαστικού υπαλλήλου, στον οποίο έχει ανατεθεί δημόσια εξουσία, κατά την άσκηση της οποίας λειτουργεί ως όργανο του Δημοσίου. Ο Υποθηκοφύλακας προϊστάται ή διευθύνει τα υποθηκοφυλακεία ως εκπρόσωπος της δημόσιας αρχής και δεν έχει την ιδιότητα επιχειρηματία, ο οποίος ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα για ίδιο λογαριασμό και για ίδιο κέρδος. Ειδικότερα, ο υποθηκοφύλακας δεν διαχειρίζεται ως ίδια «κέρδη» τα εισπραττόμενα, για τις διενεργούμενες πράξεις, δικαιώματα, ούτε μπορεί να διαθέτει αυτά κατά βούληση, αλλά οφείλει να τα αποδώσει στο Δημόσιο, αφού παρακρατήσει τα ποσά που απαιτούνται: α) για την αμοιβή του, β) για την αντιμετώπιση των γενικών εξόδων κανονικής λειτουργίας του υποθηκοφυλακείου, γ) για τις υπέρ του Ταμείου Νομικών εισφορές και δ) για τις δαπάνες μισθοδοσίας των υπαλλήλων.

26. Τα αναλογικά δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου προβλέπονται για την εγγραφή στα άμισθα υποθηκοφυλακεία ορισμένων πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 του ν.325/1976. Πέραν, όμως, αυτών, το Δημόσιο πορίζεται έσοδα και από τα υπέρ του άμισθου υποθηκοφύλακα προβλεπόμενα αναλογικά δικαιώματα, αφού μέρος αυτών τα παρακρατεί ως αμοιβή του και ως έσοδα για τις δαπάνες λειτουργίας του υποθηκοφυλακείου, το δε υπόλοιπο αποδίδει στο Δημόσιο σύμφωνα με τα περί απόδοσης καθοριζόμενα σε σχετική υπουργική απόφαση (άρθρο 2 ν.δ 811/1971).

27. Περαιτέρω, τα υπέρ του Δημοσίου δικαιώματα που εισπράττονται βάσει του ν. 325/1976 αποτελούν **ιδιαίτερο δημοσιονομικό βάρος**, το οποίο επιβάλλεται (εξουσιαστικά) από το Κράτος και αποβλέπει στον πορισμό κρατικών εσόδων (Ad Hoc ΣτΕ 1586/2002, 342/1992).

28. Εν κατακλείδι, από τα προαναλυθέντα συνάγεται ότι το Δημόσιο έχει δικαίωμα (δημόσιου χαρακτήρα) κατά άμισθου υποθηκοφύλακα για την απόδοση σε αυτό των δικαιωμάτων που εισπράττει σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις της οικείας νομοθεσίας και είναι αποδοτέα στο Δημόσιο, διότι τα σχετικά ποσά δεν τα εισπράττει, ούτε τα διαχειρίζεται ως ίδια αλλά ως χρήματα που ανήκουν στο Δημόσιο (πρβλ ΑΠ 203/2015, 17/1978, ΕφΝαυπλ 121/2011, ΝΟΜΟΣ). Σημειωτέον ότι, κατ'εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 3697/2008, τα αναλογικά δικαιώματα του άρθρου 5 ν.2408/1996, που αποτελούσαν αρχικά πόρους του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ, περιήλθαν στον κρατικό προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδα του Δημοσίου, ΔΠρΑΘ 15931/2015, δημ.νομος).

29. Στο άρθρο 2 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), στο οποίο προβλέπονται τα δημόσια έσοδα για τα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα, δεν περιλαμβάνονται τα δικαιώματα που εισπράττουν και αποδίδουν στο Δημόσιο οι υποθηκοφύλακες. Το εν λόγω οικονομικό βάρος δεν κατονομάζεται ρητώς ούτε στο Παράρτημα του Κώδικα και καμία διάταξη δεν παραπέμπει για την βεβαίωση ή είσπραξη του σε ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για τη φορολογία εισοδήματος ή του φ.π.α. Επομένως, επί του εν λόγω οικονομικού βάρους δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας κα τούτο ανεξάρτητα από τη φύση του ως φόρου, εισφοράς ή τέλους, ο χαρακτηρισμός της οποίας είναι αλυσιτελής για την εφαρμογή ή μη του εν λόγω Κώδικα (πρβλ και ΝΣΚ 258/2015).

30. Περαιτέρω, δημόσιος υπόλογος είναι ο δημόσιος λειτουργός ο εντεταλμένος στην είσπραξη εσόδων ή την πληρωμή εξόδων του Κράτους και, γενικά, όποιος διαχειρίζεται, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση (de facto υπόλογος) χρήματα (ή αξίες ή υλικό) που ανήκουν σε δημόσιο νομικό πρόσωπο, - δηλαδή δημόσιο χρήμα με την ευρεία έννοια του όρου, ήτοι όχι μόνο του χρήματος που διαχειρίζονται τα διάφορα όργανα του Κράτους κατά την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού (Ελ. Συν. 1344/2001), - με την υποχρέωση της αυτούσιας ή καθ'υποκατάσταση επιστροφής τους ή της περαιτέρω διάθεσής τους για καθορισμένο δημόσιο σκοπό, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται, ένεκα της φύσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, από ειδική διάταξη νόμου ως δημόσιος υπόλογος. Ο δημόσιος υπόλογος υπέχει ειδική ευθύνη για οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων που διαπιστώνεται με τη νόμιμη διαδικασία στη διαχείρισή του. Έλλειψη χρημάτων που συνιστά διαχειριστικό έλλειμμα νοείται η επί έλαττον αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ της ποσότητας χρημάτων, υλικού ή αξιών που έπρεπε να υπάρχει με βάση τα νόμιμα διαχειριστικά στοιχεία και εκείνης που πράγματι υπάρχει στη δημόσια διαχείριση. Τέλος, η έκδοση της υποκείμενης στα κατά νόμον ένδικα μέσα καταλογιστικής πράξης, ανήκει ως διοικητική αρμοδιότητα προϋπάρχουσα της δικαστικής κρίσης, σε κάποιο άλλο όργανο είτε του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είτε της δημοσιονομικής Διοίκησης (Υπουργό, επιθεωρητή κ.λ.π.) που την ασκεί ως ασφαλιστικό μέτρο για κατοχύρωση του δημοσίου συμφέροντος έναντι του ελλειμματία υπολόγου [ΕΣ.(Ολ.)2325/2012, 3283/2015, 1039/1995, Ολ. 468/1988, ΝΟΒ 1989, σ.649, ΝΣΚ 146/2004, 168/2008]. Το καταλογίζον όργανο πρέπει να είναι αρμόδιο για την έκδοση της σχετικής πράξης με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο της έκδοσής της, σύμφωνα και με το γενικό κανόνα του διοικητικού δικαίου (πρβλ ΝΣΚ 50/2002),

εκτός και αν η καταλογιστική πράξη αφορά σε φορολογική ενοχή, οπότε θα πρέπει να προσδιορίζεται ο χρόνος γένεσης αυτής, ώστε να εφαρμοσθούν οι ισχύουσες, κατά το χρόνο αυτό, σχετικές διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

31. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν.2362/2995 και ν.4270/2014 περί Δημοσίου Λογιστικού συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι οι δημόσιοι υπόλογοι υπόκεινται αφενός σε έλεγχο, αφετέρου σε εποπτεία από τον Υπουργό Οικονομικών, τον οικείο Διατάκτη και το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ελλ.Συν.). Και για μεν τον έλεγχο και την εποπτεία από τον Υπουργό Οικονομικών και τον οικείο Διατάκτη εφαρμόζονταν, κατ'αρχάς, οι διατάξεις περί Οικονομικής Επιθεώρησης (ν.2343/1995), για δε τον αντίστοιχο έλεγχο και εποπτεία από το Ελεγκτικό Συνέδριο εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας του, που διέπουν τα ζητήματα αυτά.

32. Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 317/2013 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, στα πορίσματα της οποίας αναφέρεται το παρόν Τμήμα, έγιναν δεκτά, πλην άλλων, τα εξής: Με τις ρυθμίσεις του ν.3492/2006 υιοθετούνται νέες μορφές ελέγχου της δημοσιονομικής διαχείρισης, όπως είναι και ο οικονομικός και διαχειριστικός έλεγχος των δημοσίων υπολόγων, για τον οποίο έχουν αρμοδιότητα οι μονάδες εσωτερικού ελέγχου (Μ.Ε.Ε) των ελεγχόμενων φορέων. Μέχρι τη σύσταση αυτών των μονάδων η παραπάνω αρμοδιότητα εξακολουθεί να ασκείται από την Οικονομική Επιθεώρηση ή τη Γ.Δ.Δ.Ε μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων σε αυτή. Ειδικότερα, στην Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών παραμένουν και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 24 του ν.3492/2006 όλοι οι έλεγχοι, και κατ'ακολουθία οι καταλογισμοί για τους οποίους μέχρι την έναρξη λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε (1-11-2012) έχει εκδοθεί εντολή ελέγχου και έχει αρχίσει ο έλεγχος από την Οικονομική Επιθεώρηση. Αντιθέτως, οι λοιπές υποθέσεις αποτελούν αντικείμενο ελέγχων και καταλογισμού της Γ.Δ.Δ.Ε. Τέλος, στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 24 του νόμου και του άρθρου 7 του π.δ. 24/2008 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι από την ως άνω ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων της Γ.Δ.Δ.Ε. και μέχρι, αφενός την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 3 του ν. 3492/2006 πράξης περί καθορισμού των φορέων, τους οποίους αφορούν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του νόμου αυτού, αφετέρου τη σύσταση των Μ.Ε.Ε., οι Διευθύνσεις Ελέγχου της Γ.Δ.Δ.Ε. ασκούν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 24 του παραπάνω νόμου, όλες τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιθεώρησης που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 1.Γ. του

άρθρου 3 του π.δ. 211/1996 (διενέργεια ελέγχων των Ο.Τ.Α, Ν.Π.Δ.Δ, Δ.Ε.Κ.Ο. κλπ), καθώς και τις αρμοδιότητες της άσκησης ελέγχου των δημοσίων υπολόγων που υπάγονται στο φορέα, οι οποίες θα ασκούνται από τις Μ.Ε.Ε., μόλις αυτές συσταθούν (βλ αναλυτικότερα την παραπάνω γνωμοδότηση).

33. Μετά την έκδοση της παραπάνω γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. επακολούθησαν, αφενός οι μεταβατικού χαρακτήρα ρυθμίσεις της παραγράφου 1(ε) του άρθρου 5 του ν.4281/2014 στις οποίες ορίζεται ότι, μέχρι τη σύσταση των Μ.Ε.Ε. του άρθρου 12 του ν.3492/2006, η αρμοδιότητα του οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στον φορέα (άρθρα 3 και 12 του ν.3492/2006) ασκείται από υπαλλήλους του κλάδου Οικονομικών Επιθεωρητών, στους οποίους ανατίθεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από εισήγηση της Μ.Ε.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών, αφετέρου οι προπαρατεθείσες διατάξεις του π.δ. 111/2014, με το άρθρο 128 του οποίου καταργείται, από την έκδοσή του (29-8-2014), πλην των άλλων, και κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του. Με τα δεδομένα αυτά καταργήθηκαν οι προπαρατεθείσες διατάξεις για την Οικονομική Επιθεώρηση.

34. Στην προκειμένη περίπτωση, ο Υποθηκοφύλακας Γρ., υπό την ιδιότητά του ως δικαστικού υπαλλήλου, είχε και έχει εκ του νόμου υποχρέωση, στα πλαίσια της άσκησης του λειτουργήματός του, να εισπράττει, μεταξύ των άλλων δικαιωμάτων, και τα υπέρ του Δημοσίου δικαιώματα που εξουσιαστικά επιβάλλει το Κράτος, ως ιδιαίτερο δημοσιονομικό βάρος για τον πορισμό κρατικών εσόδων, σε όλους τους δικαιοπρακτούντες στα Υποθηκοφυλακεία, προκειμένου, στη συνέχεια, να αποδώσει τα σχετικά ποσά στο Δημόσιο, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι οικείες διατάξεις. Ενόψει των προεκτεθέντων, ο Υποθηκοφύλακας δεν είναι το πρόσωπο που υποχρεούται να καταβάλει, για την αιτία αυτή, φόρο ή να παρακρατήσει φόρο και να τον αποδώσει στη Φορολογική Διοίκηση (Γ.Γ.Δ.Ε), ούτε υπέχει, σε περίπτωση μη απόδοσης, φορολογική ευθύνη (πρβλ ΣτΕ 1261/2015). Με τα δεδομένα αυτά ο Υποθηκοφύλακας Γρ., όσον αφορά στα παραπάνω δικαιώματα του Δημοσίου, είναι ο δημόσιος λειτουργός που διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα και για το λόγο αυτό είναι δημόσιος υπόλογος (πρβλ Ε.Σ. 3077/2014, 2955/2014) που υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία και του Υπουργού Οικονομικών για το διαχειριστικό έλλειμμα που οφείλεται σε περίπτωση μη απόδοσης στο Δημόσιο των δικαιωμάτων που έχει εισπράξει για λογαριασμό του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η αρμοδιότητα ελέγχου και καταλογισμού του εν λόγω υποθηκοφύλακα ως δημοσίου

υπολόγου ανήκει στη Διεύθυνση Εκτάκτων και Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρο 47 του π.δ. 111/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α'178), σε συνδυασμό προς τις διατάξεις των άρθρων 150 και 152 του ν.4270/2014).

Απάντηση

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδοτεί ως εξής:

35. Ο υποθηκοφύλακας του ερωτήματος, ως προς τα κατά τις κείμενες διατάξεις εισπρακτέα κατά την άσκηση των καθηκόντων του και αποδοτέα δικαιώματα του Δημοσίου, τα οποία συνιστούν ένα ιδιαίτερο δημοσιονομικό βάρος, έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπολόγου και υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία και του Υπουργού Οικονομικών σε περίπτωση μη απόδοσης των εν λόγω δικαιωμάτων στο Δημόσιο. Η αρμοδιότητα ελέγχου και καταλογισμού του εν λόγω υποθηκοφύλακα ως δημοσίου υπολόγου ανήκει στη Διεύθυνση Εκτάκτων και Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρο 47 του π.δ. 111/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α'178), σε συνδυασμό προς τις διατάξεις των άρθρων 150 και 152 του ν.4270/2014).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 18-4-2016

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Διονύσιος Ν. Χειμώνας
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους